

NEWSLETTER

Adaptácia na zmenu klímy • Číslo 2 • Júl 2026

Vážení odberatelia newslettera,

konec júna 2026 nám názore ukázal, aké intenzívne môžu byť vlny horúčav. Dňa 29. júna bola v Tuni nad Bodvou prvýkrát na území Slovenska zaznamenaná teplota 41,0 °C, no už o deň neskôr tento rekord prekonal meteorologická stanica v Kamenici nad Hornom, kde [teplota vystúpila až na 41,3 °C](#).

Klimatické scenáre naznačujú, že takéto extrémne horúčavy sa v nie až tak vzdialenej budúcnosti pravdepodobne stanú bežnou súčasťou nášho života. Vysoké teploty pritom ovplyvňujú naše zdravie, fungovanie miest, stav ekosystémov, infraštruktúru a tým aj fungovanie spoločnosti a každodenný život. To, čo bolo ešte donedávna považované za výnimočný jav, sa postupne stáva novou realitou.

Adaptácia na meniace sa klimatické podmienky je preto jednou z najdôležitejších úloh súčasnosti. Nejde len o okamžitú reakciu na extrémne prejavu počasia – vlny horúčav, intenzívne búrky, sucho či povodne – ale predovšetkým o systematické dlhodobé opatrenia, ktoré zvýšia odolnosť našich miest, obcí aj krajiny. V tomto čísle prinášame pohľady odborníkov, praktické nástroje, príklady dobrej praxe i inšpirácie, ako môžeme spoločne vytvárať prostredie, v ktorom sa bude dobre žiť aj v podmienkach meniacej sa klímy.

Mgr. Katarína Mikulová, PhD., vedúca odboru Klimatologická služba, Slovenský hydrometeorologický ústav

AKTUALITY

Praktický sprievodca pre samosprávy pri zvládaní klimatických hrozieb

Príručky, ktoré vznikli v rámci projektu REGILIENCE+ a Misie Adaptácia na zmenu klímy (v rámci programu EÚ Horizont Európa), pokrývajú osem kľúčových klimatických hrozieb a ponúkajú stručné, prehľadné a praktické informácie pre samosprávy.

[Čítať viac](#) →

Copernicus rozšíril portfólio klimatických datasetov

Služba Copernicus pre zmenu klímy rozšírila svoju ponuku o nové súbory údajov, ktoré výrazne posilujú možnosti sledovania dlhodobého vývoja klímy. Prinášajú kvalitnejšie a dlhšie časové rady údajov o atmosfére, oceánoch aj podmienkach pri zemskom povrchu.

[Čítať viac](#) →

Nová sekcia o Misii Adaptácia na zmenu klímy EÚ na platforme Climate-ADAPT

Nová sekcia na platforme Climate-ADAPT Európskej environmentálnej agentúry ponúka informácie o tom, ako miestne a regionálne orgány zapojené do Misie napredujú v adaptácii na zmenu klímy. Podávanie správ signatármi má za cieľ informovať o pokroku v oblasti riadenia, hodnotenia rizík, plánovania a monitorovania opatrení.

[Čítať viac](#) →

INŠPIRUJTE SA

Znalostná platforma Malty

Inšpiratívne príklady znalostných platform z celého sveta ukazujú, ako možno efektívne prezentovať údaje týkajúce sa zmeny klímy.

Vizuálne atraktívna platforma Malty pútavým spôsobom prezentuje jeden z dôsledkov klimatickej zmeny – globálne teploty zemského povrchu získané prostredníctvom diaľkového preskumu Zeme za vybrané obdobie roku 2022. V tomto období zasiahlo veľkú časť Európy historické sucho.

[Čítať viac](#) →

KDE HĽADAŤ FINANČNÚ PODPORU?

Nadchádzajúce výzvy Misie Adaptácia na zmenu klímy v programe Horizonte Európa

Na 6. národnom fóre Misie boli predstavené pripravované výzvy programu Horizont Európa. V roku 2027 budú v rámci Misie otvorené **dve výzvy s celkovým rozpočtom 84,3 mil. eur**.

Prvá sa zameria na demonštráciu transformačných riešení na zvyšovanie **cezhraničnej klimatickej odolnosti** a podporí projekty riešiace spoločné klimatické riziká, rozvoj koordinovaného plánovania adaptácie či implementáciu prírodé blízkyh riešení.

Druhá výzva podporí **výskum a využitie umelej inteligencie na posilnenie klimatickej odolnosti regiónov a miest**, najmä pri spracovaní klimatických údajov a podpore rozhodovania verejnej správy.

Súčasťou pracovného programu budú aj dve spoločné výzvy misii EÚ zamerané na **obnovu mestských ekosystémov** prostredníctvom zelenej infraštruktúry a prírode blízkyh riešení, ako aj na inovatívny manažment a opätovné využívanie odpadových vôd v mestách a regiónoch. Tieto témy prepájajú Misiu Adaptácia na zmenu klímy s Misiou Klimaticky neutrálne a inteligentné mestá, iniciatívou New European Bauhaus a Circular Cities and Regions Initiative.

Výzvy budú otvorené od **9. februára 2027** a uzávierka predkladania projektových návrhov je naplánovaná na **21. alebo 22. septembra 2027**. Potenciálni žiadatelia tak budú mať približne sedem mesiacov na prípravu kvalitných projektových konzorcií a návrhov. Ak sa chcete o výzvach dozvedieť viac, kontaktujte Národnú kanceláriu Horizontu – [Národný kontaktný bod Miroslava Tužinskú](#).

Enterprise Europe Network (EEN) pomáha výskumným organizáciám, podnikom aj ďalším inovatívnym subjektom nájsť vhodných medzinárodných partnerov a podporuje vznik kvalitných konzorcií, ktoré majú väčšiu šancu uspieť v európskych výzvach. Sprostredkúva partnerské príležitosti zamerané na adaptáciu na zmenu klímy, dekarbonizáciu, klimaticky neutrálne a inteligentné mestá či Nový európsky Bauhaus. Aktuálne partnerské ponuky, odborné novinky a pripravované podujatia nájdete na [www.een.sk](#) a na sociálnych sieťach EEN.

NENECHAJTE SI UJSŤ

Klimaticky odolnejšie mestá 2026

30. september 2026, Bratislava

Medzinárodná konferencia zameraná na **klimatickú adaptáciu miest, obcí a zastavaného územia** sa bude venovať najmä regiónu strednej a východnej Európy. Na podujatí vystúpia rečníci z viacerých kontinentov a predstavia špičkovú vedu, výskum a praktické inovácie. Účastníci získajú prehľad o najnovších výskumoch, postupoch, úspešných prípadových štúdiách a metódach financovania projektov.

[Čítať viac](#) →

Adaptácia na zmenu klímy v samosprávach: od klimatických scenárov k praktickým riešeniam

8. október 2026, Banská Bystrica

Cieľom workshopu je poskytnúť zástupcom miest aktuálne informácie o **klimatických scenároch a očakávaných dôsledkoch zmeny klímy**, predstaviť nástroje na ich využívanie pri plánovaní adaptačných opatrení, upozorniť na **zdravotné riziká** a prezentovať prírode blízke adaptačné opatrenia vrátane možnosti ich financovania prostredníctvom Programu Slovensko. Podujatie bude prístupné aj online.

[Čítať viac](#) →

Národný adaptačný deň

15. október 2026, Žilina

Podujatie, ktoré sa bude konať v rámci projektu AdaptationHubs, vytvorí priestor na diskusiu o aktuálnych výzvach adaptácie na zmenu klímy, prezentáciu skúseností a výmenu poznatkov medzi odborníkmi, samosprávami a ďalšími aktérmi.

[Čítať viac](#) →

5. fórum Misie Adaptácia

23. – 24. november 2026, Dublin, Írsko

Piate fórum Misie Adaptácia na zmenu klímy EÚ **predstaví príklady úspešných adaptačných opatrení, ktoré zavádzajú regióny a mestá** naprieč Európou, a inovatívnych nástrojov a prístupov vyvinutých v rámci projektov Misie. Prostredníctvom interaktívnych workshopov budú mať účastníci príležitosť vymenovať si skúsenosti a spoločne vytvárať riešenia. Podujatie bude prístupné aj online.

[Čítať viac](#) →

Prvé kroky projektu LIFE NatAdaptSK

Každá veľká zmena potrebuje pevné základy. **Prvé tri roky projektu** (prípravná fáza) preto patria príprave podkladov, metódiik a partnerstiev, ktoré povedú k následnej realizácii v druhej fáze projektu. Ide o systematické a dlhodobé prírode blízke opatrenia, ktoré zvýšia odolnosť našich miest, obcí aj krajiny.

Prvé mesiace projektu boli zamerané na vytvorenie pevných organizačných a odborných základov pre jeho desaťročnú realizáciu. Začali sa práce na vytvorení systému monitorovania adaptačnej stratégie a prebieha analýza metódiik na hodnotenie účinnosti prírode blízkyh adaptačných opatrení.

V **troch pilotných povodiach** sa začal zber terénnych údajov, hydrologické merania a príprava digitálnych modelov, ktoré umožnia navrhnuť účinné opatrenia na zadržiavanie vody a znižovanie rizík sucha a povodní.

V oblasti poľnohospodárstva boli vybrané **pilotné farmy pre regeneratívne poľnohospodárstvo a agrolesnícke systémy**, začalo sa monitorovanie pôdy a nadviazala sa spolupráca s farmármi pri overovaní udržateľných postupov hospodárenia.

Začala sa **príprava alternatívnych modelov prírode blízkeho hospodárenia v lesoch**, zber údajov v **národných parkoch** a plánovanie **ochrany ohrozených genetických zdrojov lesných drevín**. Opatrenia prírode blízkeho hospodárenia sa začnú najprv vykonávať v pilotných lesných porastoch Národného parku Slovenský raj a TANAP-u a neskôr sa rozšíria aj do Polonín, Slovenského krasu a Veľkej Fatry.

Začala bola partnerská spolupráca s **pilotnými mestami Brezno, Púchov a Žilina**, pre ktoré sme pripravili [metodické zásady pre prírode blízke opatrenia v sídlenom prostredí](#). V prípravnej fáze zostáva vytvoriť podmienky na fungovanie mestských Living Labov zameraných na adaptáciu, navrhnuť prírode blízke opatrenia a spracovať pre ne technickú dokumentáciu.

Pre uvedené opatrenia boli identifikované **prvé možnosti financovania z ďalších európskych a národných zdrojov** nad rámec programu LIFE, napríklad prírode blízke vodozadržné opatrenia z Programu Slovensko či z nadchádzajúcich výziev Misie Adaptácia na zmenu klímy.

Významnou súčasťou prípravnej fázy je aj budovanie odborných kapacít, vzdelávanie, osvetla a zdieľanie skúseností. Cieľom nie je len úspešne realizovať projekt, ale pripraviť mechanizmy, ktoré umožnia rozšíriť overené adaptačné opatrenia do všetkých regiónov Slovenska a zabezpečiť ich dlhodobú udržateľnosť v súlade so Stratégiou adaptácie SR na zmenu klímy.

Ing. Jozef Turok, projektový manažér LIFE NatAdaptSK, Slovenská agentúra životného prostredia

VYBERÁME Z NAŠICH AKTIVIT

Living Laby ako nástroj adaptácie miest na klimatickú zmenu

Koncom júna sa v Púchove uskutočnilo úvodné stretnutie zamerané na vytvorenie tzv. Living Labov – živých inovačných ekosystémov, ich úlohou je **vytvoriť priestor na testovanie, učenie sa a vývoj udržateľných riešení** s cieľom odstraňovať bariéry adaptácie a podporovať inovatívne podnikanie.

[Čítať viac](#) →

Koordináčne stretnutie partnerov k téme lesov

V júni sa uskutočnilo pracovné stretnutie partnerov projektu zamerané na koordináciu implementácie aktivít pracovného balíka venovaného leso. Diskusia priniesla konkrétne podnety a odporúčania pre ďalšie kroky v oblasti **udržateľného hospodárenia v lesných ekosystémoch** (prírode blízke hospodárenie v lesoch), **realizácie demonštračných opatrení a ochrany genetických zdrojov lesných drevín v piatich pilotných národných parkoch**.

[Čítať viac](#) →

AKTUALITY Z OBLASTI ADAPTAČNEJ POLITIKY

Stratégia adaptácie SR na zmenu klímy do roku 2040 s výhľadom do roku 2050

Ministerstvo životného prostredia SR predložilo v apríli 2026 do medzirezortného pripomienkového konania návrh Strategie adaptácie SR na zmenu klímy do roku 2040 s výhľadom do roku 2050. O dokument bol značný záujem – doručených bolo 264 pripomienok, z toho 148 zásadných.

Potrebu a aktualnosť stratégie zároveň potvrdili aj nové vlny horúčav, počas ktorých bol na Slovensku zaznamenaný nový teplotný rekord. Dokument vytvára rámec na posilnenie odolnosti krajiny, ekonomiky a spoločnosti voči rastúcim klimatickým rizikám.

Stratégia zdôrazňuje, že **adaptácia si vyžaduje koordinovaný prístup naprieč sektormi, úrovňami riadenia aj celou spoločnosťou**. Preto sa zameriava na posilňovanie spolupráce, využívanie dát a vedeckých poznatkov, podporu vzdelávania a zapájanie verejnosti, ako aj na stabilné financovanie adaptačných opatrení. Podpora implementácie Strategie adaptácie SR patrí zároveň **medzi hlavné ciele pracovného balíka z projektu LIFE NatAdaptSK**. V súčasnosti prebieha vyhodnotenie pripomienok a dokument by mal byť ešte v tomto roku predložený na rokovanie vlády SR.

Významný posun možno očakávať aj na európskej úrovni. **Európska komisia** pripravuje nový **integrovany rámec pre klimatickú odolnosť a riadenie rizík** (známy aj ako Európsky adaptačný plán), ktorého predstavenie sa očakáva na jeseň 2026. Cieľom je vytvoriť komplexný systém podpory odolnosti a pripravenosti na dôsledky zmeny klímy v celej Európskej únii.

Mgr. Viktória L. Pokorná, líder pracovného balíka Politické opatrenia a ich vplyv, Ministerstvo životného prostredia SR

ČO SA DEJE V TERÉNE?

Príprava adaptačných opatrení v pilotnom povodí Ondavy a Trnávky

V rámci projektu NatAdaptSK prebieha odborná príprava adaptačných opatrení v pilotnom povodí riek **Ondava** a **Trnávka** na Východoslovenskej nížine. Ide o jedno z troch modelových území projektu, ktoré sa vyznačuje kombináciou zvýšeného povodňového rizika, nízkej vodnatosti tokov a poľnohospodárskeho využívania krajiny. Riešateľský tím Katedry hydrotechniky Slovenskej technickej univerzity v Bratislave už zrealizoval úvodnú rekognoskáciu územia a začal so zameraním vodných tokov a odvodňovacích kanálov.

[Čítať viac](#) →

KTO TVORÍ NATADAPTSK?

Projekt NatAdaptSK spája 18 partnerských organizácií. V newsletteri postupne predstavíme jednotlivých partnerov a ich úlohy v projekte.

Slovenská agentúra životného prostredia (SAŽP)

SAŽP je odbornou organizáciou Ministerstva životného prostredia SR s celoštátnou pôsobnosťou, ktorá disponuje viac ako 30-ročnými skúsenosťami. V projekte vystupuje ako **hlavný koordinátor projektu**, ktorý zodpovedá za jeho celkový manažment, indikátory pre prírode blízke riešenia a znalostnú platformu [klima-adapt.sk](#).

Ministerstvo životného prostredia SR (MŽP SR)

MŽP SR vystupuje ako **gestor národnej adaptačnej stratégie** a zabezpečuje súlad projektu s národnými a európskymi politikami. Rozost má v gescii vedenie pracovného balíka politických opatrení, v rámci ktorého koordinuje aktualizáciu strategických dokumentov a navrhuje odporúčania na úpravu legislatívy v prospech prírode blízkyh opatrení.

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (MPRV SR)

MPRV SR sa zameriava na presadzovanie cieľov klimatickej adaptácie v **sektoroch poľnohospodárstva a lesníctva**, vystupuje ako garant súladu projektu s politikami rozvoja vidieka a zabezpečuje prepojenie pilotných riešení s budúcimi dotačnými schémami. Vedie úlohy zamerané na identifikáciu a odstraňovanie ľudskými dotlačnými bariér pre zavádzanie agrolesníckych systémov a podporuje **testovanie inovatívnych postupov, ako je regeneratívne poľnohospodárstvo**.

Slovenský hydrometeorologický ústav (SHMÚ)

SHMÚ prevádzkuje celošťátne siete na sledovanie meteorologických a hydrologických parametrov, kvality vzduchu a vody. V projekte zabezpečuje **poskytovanie kritických dát o klíme a vplyvoch, downscaling klimatických modelov** na úrovne pilotných oblastí a aktívne prispieva k rozvoju znalostnej platformy. Ústav odborne vedie úlohy zamerané na modelovanie budúcich klimatických scenárov, hodnotenie zraniteľnosti voči rizikám a prevádzku systémov včasného varovania pred extrémnymi javmi, akými sú vlny horúčav, sucho alebo lesné požiare.

Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum (NPCC)

NPCC je vedecko-výskumná inštitúcia, ktorá zabezpečuje komplexné úlohy v oblasti udržateľného využívania a ochrany prírodných zdrojov, najmä pôdy a vody. V projekte zodpovedá za koordináciu aktivít v sektore poľnohospodárstva a zabezpečuje vedecký dohľad nad **implementáciou riešení založených na prírode v poľnohospodárskej krajine**.

Slovenská technická univerzita v Bratislave (STU)

STU je poprednou vzdelávacou a vedeckovo-výskumnou inštitúciou. V rámci projektu vystupuje ako kľúčový akadémicky partner v sektore vodného hospodárstva, a ničom do implementácie úloh vnáša svoje dlhoročné expertízy v oblasti hydrauliky a niečom inžinierstva. Stavebná fakulta odborne vedie úlohy zamerané na **hydraulické navrhovanie protipovodňových opatrení, matematické modelovanie procesov v korytách riek a rozvoj integrovaných systémov ochrany územia pred hydrologickými extrémami**.

ZOSTAŇME V KONTAKTE

Všetky dôležité výstupy, metodiky a analýzy budú postupne zverejňované na portáli [klima-adapt.sk](#), ktorý rozvíjame ako centrálnu znalostnú platformu Slovenska.

Máte príklady dobrej praxe alebo otázky? Napíšte nám na [info@natadapt.sk](#).

KlimaAdapt | NatAdaptSK

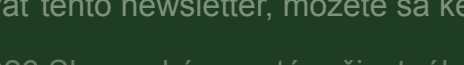
info@klima-adapt.sk • www.klima-adapt.sk

Newsletter prináša aktuálne informácie z oblasti adaptácie na zmenu klímy, novinky z portálu KlimaAdapt a projektu NatAdaptSK.

Projekt je spolufinancovaný z programu LIFE Európskej komisie.

Vydžené názory a stanoviská sú však len názorom autora (autorov) a nemusia nevyhnutne odrážať názory a stanoviská Európskej únie alebo agentúry CINEA.

Európska únia ani CINEA za ne nenesú zodpovednosť.

Spolufinancovaný
Európskou úniou

Vydáva: Slovenská agentúra životného prostredia, Ministerstvo životného prostredia SR.

Máte tip na zaujímavý obsah? Napíšte nám na info@klima-adapt.sk.

Ak si neželáte dostávať tento newsletter, môžete sa kedykoľvek [odhlásiť z odboru](#).

© 2026 Slovenská agentúra životného prostredia